EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 2321/2002

av den 16 december 2002

om regler för företags, forskningscentras och universitets deltagande i, samt om regler för spridning av forskningsresultat för, genomförandet av Europeiska gemenskapens sjätte ramprogram (2002–2006)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 167 och artikel 172 andra stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag [1],

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande [2],

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i EG-fördraget [3], och

av följande skäl:

(1) Sjätte ramprogrammet för Europeiska gemenskapens verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration med syfte att främja inrättandet av det europeiska området för forskningsverksamhet samt innovation (2002–2006) (sjätte ramprogrammet) antogs genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 1513/2002/EG [4]. De regler för gemenskapens ekonomiska bidrag som ingår i bilaga III i det beslutet behöver kompletteras med ytterligare bestämmelser.

(2) I syfte att garantera bästa möjliga genomförande bör dessa bestämmelser infogas i en enhetlig och överskådlig ram som fullt ut beaktar de mål och särdrag som gäller för de instrument som definieras i bilaga III till det sjätte ramprogrammet, med hänsyn till behovet av lättillgänglighet för deltagarna genom förenklade förfaranden. Detta kommer särskilt att vara fallet när det gäller små och medelstora företag, på grund av företagssammanslutningars deltagande.

(3) Reglerna för företags, forskningscentras och universitets deltagande bör vara anpassade till det slag av verksamhet som genomförs inom forskning, teknisk utveckling och demonstration. De kan dessutom variera, beroende på om en deltagare kommer från en medlemsstat, en associerad stat, oavsett om det är ett kandidatland eller ej, eller ett tredje land, och beroende på deltagarens juridiska struktur, dvs. huruvida det rör sig om en nationell organisation, en internationell organisation, oavsett europeiskt intresse eller inte, om små och medelstora företag, en europeisk intressegruppering eller en deltagarsammanslutning.

(4) I enlighet med sjätte ramprogrammet bör rättssubjekt från tredje land kunna delta i enlighet med de mål som fastställts för internationellt samarbete, bland annat i artiklarna 164 och 170 i fördraget.

(5) Internationella organisationer med uppgift att utveckla forskningssamarbete i Europa, och som till största delen består av medlemsstater eller associerade stater, bidrar till skapandet av ett europeiskt område för forskningsverksamhet. Deras deltagande i sjätte ramprogrammet bör därför uppmuntras.

(6) Gemensamma forskningscentret deltar i de indirekta åtgärderna för forskning och teknisk utveckling på samma villkor som rättssubjekt som är etablerade i en medlemsstat.

(7) Verksamhet som omfattas av sjätte ramprogrammet bör vara förenlig med gemenskapens finansiella intressen och garantera att dessa intressen tas tillvara. Kommissionens ansvar för genomförandet av ramprogrammet och dess särskilda program innefattar även de finansiella aspekter som följer därav.

(8) Reglerna för spridning av forskningsresultat bör främja skyddet av immateriella rättigheter och utnyttjandet och spridningen av dessa resultat. De bör garantera deltagarna ömsesidig tillgång till befintlig know-how och till kunskap som erhålls genom forskningen, i den omfattning som är nödvändig för att genomföra forskningsverksamheten eller för att utnyttja den kunskap som erhålls. Samtidigt bör reglerna garantera skydd av deltagarnas immateriella tillgångar. Reglerna bör också beakta de integrerade projektens och expertnätens särdrag, särskilt genom att erbjuda deltagarna stor flexibilitet och ge dem möjlighet att själva ingå ändamålsenliga avtal om samarbete och utnyttjande av den kunskap som erhålls. Dessa avtal kan utgöra en del av ett konsortialavtal.

---

[1] EGT C 332 E, 27.11.2001, s. 275, EGT C 103 E, 30.4.2002, s. 266, och EGT C 262 E, 29.10.2002, s. 489.

[2] EGT C 94, 18.4.2002, s. 1.

[3] Europaparlamentets yttrande av den 3 juli 2002 (ännu ej offentliggjort i EGT) och rådets beslut av den 5 november 2002.

[4] EGT L 232, 29.8.2002. s. 1.

(9) Verksamhet som omfattas av sjätte ramprogrammet bör vara förenlig med etiska principer, däribland de som avspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, och bör sträva efter att utöka kvinnors deltagande inom forskningen och till att förbättra informationen till och dialogen med allmänheten samt även främja deltagande från regioner i gemenskapens yttersta randområden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

I denna förordning fastställs regler för företags, forskningscentras och universitets deltagande i, samt regler för spridning av forskningsresultat för, genomförandet av sjätte ramprogrammet för Europeiska gemenskapens verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration med syfte att främja inrättandet av det europeiska området för forskningsverksamhet samt innovation (2002–2006) (nedan kallat "sjätte ramprogrammet"), med undantag för FoTU-verksamhet som genomförs av ett gemensamt företag eller andra organisationer som inrättats i enlighet med artikel 171 i fördraget.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning avses med

1. *FoTU-verksamhet:* forskning och teknisk utveckling, inbegripet demonstration, som beskrivs i bilagorna I och III till sjätte ramprogrammet,

2. *direkta åtgärder:* FoTU-verksamhet som genomförs av Gemensamma forskningscentret (GFC) inom ramen för de uppgifter som centret tilldelas i sjätte ramprogrammet,

3. *indirekta åtgärder:* FoTU-verksamhet som genomförs av en eller flera deltagare genom ett instrument inom sjätte ramprogrammet,

4. *instrument:* gemenskapens indirekta interventionsformer som anges i bilaga III till sjätte ramprogrammet, med undantag för gemenskapens ekonomiska deltagande i enlighet med artikel 169 i fördraget,

5. *kontrakt:* avtal mellan gemenskapen och deltagarna om ekonomiskt stöd för genomförandet av en indirekt åtgärd, genom vilket det fastställs rättigheter och skyldigheter mellan gemenskapen och deltagarna å ena sidan och mellan deltagarna i den indirekta åtgärden å andra sidan,

6. *konsortialavtal:* ett avtal som deltagare i en indirekt åtgärd ingår sinsemellan för genomförandet av åtgärden; ett sådant avtal skall inte påverka de av deltagarnas skyldigheter mot gemenskapen och mot varandra som följer av denna förordning eller kontraktet,

7. *deltagare:* rättssubjekt som bidrar till indirekta åtgärder och som har rättigheter och skyldigheter gentemot gemenskapen i enlighet med denna förordning eller med kontraktet,

8. *rättssubjekt:* fysisk person, eller juridisk person som bildats i enlighet med den nationella lagstiftning som gäller där den har etablerats, eller i enlighet med gemenskapsrätt eller internationell rätt, och som har rättskapacitet och har rätt att i eget namn inneha alla slags rättigheter och skyldigheter,

9. *konsortium:* alla deltagarna i samma indirekta åtgärd,

10. *koordinator:* den deltagare som har utsetts av deltagare i samma indirekta åtgärd och som har godtagits av kommissionen och som har specifika ytterligare skyldigheter som följer av denna förordning och kontraktet,

11. *internationell organisation:* rättssubjekt som bildas genom en sammanslutning av stater, förutom gemenskapen, och som upprättas genom ett fördrag eller en liknande akt, som har gemensamma organ och som i förhållande till dess medlemsstater utgör en fristående juridisk person,

12. *internationell europeisk intresseorganisation:* en internationell organisation i vilken majoriteten av medlemmarna är medlemsstater i gemenskapen eller associerade stater och vars främsta syfte är att främja europeiskt vetenskapligt och tekniskt samarbete,

13. *associerat kandidatland:* associerad stat som av gemenskapen erkänns som kandidatland för anslutning till Europeiska unionen,

14. *associerad stat:* en stat som är part i ett internationellt avtal som ingåtts med gemenskapen i enlighet med eller på grundval av vilket staten i fråga bidrar ekonomiskt till hela eller delar av sjätte ramprogrammet,

15. *tredje land:* stat som varken är medlemsstat i gemenskapen eller associerad stat,

16. *europeisk ekonomisk intressegruppering (EEIG):* rättssubjekt som upprättats i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 2137/85 [1],

17. *små och medelstora företag:* företag som motsvarar kriterierna i kommissionens rekommendation 96/280/EG [2],

18. *företagssammanslutningar:* rättssubjekt som till största delen består av små och medelstora företag och som företräder deras intressen,

19. *budget:* en ekonomisk plan, i vilken alla tillgångar och utgifter som krävs för att genomföra en indirekt åtgärd beräknas,

20. *oegentlighet:* varje överträdelse av en bestämmelse i gemenskapsrätten eller åsidosättande av en avtalsenlig förpliktelse som är följden av ett rättssubjekts handling eller underlåtenhet och som på grund av otillbörliga utgifter har lett till eller skulle kunna leda till skada för Europeiska unionens allmänna budget eller budgetar som den förvaltar,

21. *befintlig know-how:* information som innehas av deltagarna innan ett kontrakt ingåtts, eller som förvärvas parallellt med detta, liksom även upphovsrätter eller andra rättigheter som uppkommer till följd av sådan information genom ansökan om eller utfärdande av patent, registrering av formgivning samt utfärdande av växtförädlarrättigheter, tilläggsskydd eller liknande former av skydd,

22. *kunskap:* resultaten, inbegripet information, oberoende av om resultaten kan omfattas av något skydd, som följer av direkta eller indirekta åtgärder, liksom upphovsrätter eller andra rättigheter som uppkommer till följd av sådana resultat genom ansökan om eller utfärdande av patent, registrering av formgivningar samt utfärdande av växtförädlarrättigheter, tilläggsskydd eller liknande former av skydd,

23. *spridning:* förmedling av kunskap på alla lämpliga sätt med undantag för det offentliggörande som ingår i formaliteterna för skydd av kunskap,

24. *utnyttjande:* direkt eller indirekt användning av kunskap för forskningsändamål eller för att utveckla, skapa och marknadsföra en produkt eller process eller för att utveckla och tillhandahålla en tjänst,

25. *arbetsprogram:* en plan som kommissionen utarbetar för genomförandet av ett särskilt program.

26. *gemensamt verksamhetsprogram:* åtgärder som vidtas av deltagare och som krävs för att genomföra ett expertnät,

27. *nyttjanderätter:* licenser och rättigheter att använda kunskap eller befintlig know-how,

28. *berättigat intresse:* en deltagares intresse av något slag, särskilt ett kommersiellt intresse, som kan göras gällande i de fall som anges i denna förordning; för det ändamålet skall deltagaren visa att om hans intresse inte beaktas i ett visst sammanhang kommer det att leda till att han åsamkas oproportionerligt stor skada,

29. *handlingsplan:* alla åtgärder av deltagare i ett integrerat projekt,

30. *industristater:* de tredje länder som är medlemmar av G7,

31. *offentligt organ:* ett offentligrättsligt organ eller ett privaträttsligt organ som anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter och som lämnar tillräckliga ekonomiska garantier.

Artikel 3

Oberoende

1. Två rättssubjekt skall anses vara oberoende av varandra i enlighet med denna förordning om det inte finns ett kontrollförhållande mellan dem. Ett kontrollförhållande föreligger om ett rättssubjekt kontrollerar det andra direkt eller indirekt, eller ett rättssubjekt är underställt samma direkta eller indirekta kontroll som det andra rättssubjektet. Kontroll kan föreligga särskilt på grund av

a) ett direkt eller indirekt innehav av mer än 50 % av det nominella värdet av ett rättssubjekts aktiekapital eller av majoriteten av aktieägarnas eller de associerades rösträtt i detta rättssubjekt, eller

b) ett direkt eller indirekt, faktiskt eller rättsligt, innehav av rätten att fatta beslut i ett rättssubjekt.

2. Om mer än 50 % av det nominella värdet av ett rättssubjekts aktiekapital eller majoriteten av aktieägarnas eller de associerades rösträtt i ett sådant rättssubjekt innehas, direkt eller indirekt av deltagande offentliga investeringsföretag, institutionella investerare och riskkapitalbolag och riskkapitalfonder skall detta i sig inte anses utgöra ett kontrollförhållande.

[1] EGT L 199, 31.7.1985, s. 1.
[2] EGT L 107, 30.4.1996, s. 4.

3. Om flera olika rättssubjekt ägs eller förvaltas av ett och samma offentliga organ skall detta i sig inte anses innebära att det finns ett kontrollförhållande mellan rättssubjekten.

KAPITEL II

DELTAGANDE I INDIREKTA ÅTGÄRDER

Artikel 4

Allmänna principer

1. Rättssubjekt som deltar i indirekta åtgärder kan få ekonomiskt bidrag från gemenskapen, om inte annat följer av artiklarna 6 och 7.

2. Rättssubjekt etablerade i en associerad stat får delta i indirekta åtgärder på samma villkor, och skall ha samma rättigheter och skyldigheter som rättssubjekt etablerade i en medlemsstat, om inte annat följer av artikel 5.

3. GFC får delta i indirekta åtgärder på samma villkor, och skall ha samma rättigheter och skyldigheter som rättssubjekt etablerade i en medlemsstat.

4. Internationella europeiska intresseorganisationer får, i enlighet med sina överenskommelser om säte, delta i indirekta åtgärder på samma villkor, och skall ha samma rättigheter och skyldigheter som rättssubjekt som är etablerade i en medlemsstat.

5. I arbetsprogrammen får rättssubjekts deltagande i indirekta åtgärder preciseras och begränsas med utgångspunkt i deras verksamhet och typ och vilket instrument som tillämpas, samt för att ta hänsyn till specifika mål i sjätte ramprogrammet.

Artikel 5

Minsta antal deltagare och deras etableringsort

1. I arbetsprogrammen skall anges minsta antal deltagare som krävs för varje indirekt åtgärd, samt deltagarnas etableringsort, med hänsyn tagen till det instrument som används och de mål som eftersträvas inom ramen för FoTU-verksamheten.

2. Om inte annat följer av punkt 3 får det minsta antal deltagare som fastställs i arbetsprogrammet inte vara färre än tre oberoende rättssubjekt etablerade i tre olika medlemsstater eller associerade stater, varav minst två skall vara medlemsstater eller associerade kandidatländer.

3. Särskilda stödåtgärder och åtgärder för att främja mänskliga resurser och rörlighet, med undantag för nätverk för forskarutbildning, får genomföras av ett rättssubjekt.

4. En europeisk ekonomisk intressegruppering (EEIG) eller ett rättssubjekt som är etablerat i en medlemsstat eller i en associerad stat i enlighet med sin nationella lagstiftning och som omfattar oberoende rättssubjekt som uppfyller villkoren i denna förordning får ensam delta i indirekta åtgärder, förutsatt att dess sammansättning uppfyller de krav som fastställs i enlighet med punkterna 1 och 2.

Artikel 6

Deltagande av rättssubjekt från tredje land

1. Utöver det minsta antal deltagare som fastställs i enlighet med artikel 5 får rättssubjekt som är etablerade i tredje land delta i sådan FoTU-verksamhet som anges under rubriken ”Att koncentrera och integrera gemenskapsforskningen” i sjätte ramprogrammet. Detaljerade bestämmelser om detta deltagande får fastställas i det relevanta arbetsprogrammet. Medverkan av deltagare från industristater får omfattas av arrangemang av ömsesidig karaktär, vilka kan ta formen av en vetenskaplig och teknisk överenskommelse.

Rättssubjekt som är etablerade i ett tredje land som omfattas av särskilda verksamheter för internationellt samarbete som anges under rubriken ”Att koncentrera och integrera gemenskapsforskningen” i sjätte ramprogrammet får erhålla ekonomiskt bidrag från gemenskapen inom ramen för den budget som enligt bilaga II till sjätte ramprogrammet anslagits för den åtgärd som avses artikel 164 b i fördraget.

Rättssubjekt som är etablerade i ett tredje land som inte omfattas av andra stycket och som deltar i de FoTU-verksamheter som avses i första stycket, får erhålla ekonomiskt bidrag från gemenskapen, om denna möjlighet är fastställd för den berörda FoTU-verksamheten eller om detta bidrag är av avgörande betydelse för genomförandet av den indirekta åtgärden.

2. Rättssubjekt som är etablerade i ett tredje land som har slutit avtal om vetenskapligt och tekniskt samarbete med gemenskapen, får delta i annan FoTU-verksamhet än sådan som avses i första stycket, utöver det minsta antal deltagare som fastställs i enlighet med artikel 5 och på de villkor som fastställs i avtalet.

Sådana rättssubjekt får erhålla ekonomiskt bidrag från gemenskapen om denna möjlighet är fastställd för en FoTU-verksamhet eller om detta bidrag är av avgörande betydelse för genomförandet av den indirekta åtgärden.

3. Rättssubjekt som är etablerade i ett tredje land som inte omfattas av punkt 2 får delta i andra FoTU-verksamheter än de som avses i punkt 1, utöver det minimiantal deltagare som fastställts i enlighet med artikel 5, om ett sådant deltagande är fastställt för en FoTU-verksamhet eller om det är nödvändigt för genomförandet av den indirekta åtgärden.

Sådana rättssubjekt får erhålla ekonomiskt bidrag från gemenskapen, om denna möjlighet är fastställd för en FoTU-verksamhet eller om detta bidrag är av avgörande betydelse för genomförandet av den indirekta åtgärden.

Artikel 7

Internationella organisationers deltagande

Andra internationella organisationer än internationella europeiska intresseorganisationer får delta i de FoTU-verksamheter som avses i artikel 6.1 på de villkor som avses i första och tredje styckena i nämnda punkt, samt i övriga FoTU-verksamheter på de villkor som anges i punkterna 2 och 3 i den artikeln.

Artikel 8

Villkor avseende teknisk kompetens och resurser

1. Deltagarna skall förfoga över den kunskap och den tekniska kompetens som krävs för att genomföra den indirekta åtgärden.

2. Deltagarna skall, när de lämnar sitt förslag, åtminstone ha de potentiella resurser som krävs för att genomföra den indirekta åtgärden, och skall kunna ange ursprunget till de medel som ställs till förfogande av tredje part, inklusive offentliga myndigheter.

Deltagarna skall under det att arbetet fortskrider förfoga över de resurser som krävs för att genomföra den indirekta åtgärden i den form och vid de tidpunkter som krävs.

De resurser som krävs för att genomföra den indirekta åtgärden omfattar mänskliga resurser, infrastruktur, ekonomiska medel och i förekommande fall immateriella tillgångar samt alla andra resurser som ställs till förfogande av tredje part utifrån en i förväg träffad överenskommelse.

Artikel 9

Förslag till indirekta åtgärder

1. Förslag till indirekta åtgärder skall lämnas enligt villkoren för en inbjudan att inkomma med förslag. Dessa villkor skall anges i arbetsprogrammen.

En inbjudan att inkomma med förslag får innefatta ett utvärderingsförfarande i två etapper. Om ett utkast till förslag bedöms positivt i första etappen skall de berörda förslagsställarna anmodas att lämna in ett fullständigt förslag under den andra etappen.

2. Punkt 1 skall inte tillämpas på följande åtgärder:

a) Särskilda stödåtgärder för verksamhet som bedrivs av de rättssubjekt som fastställs i arbetsprogrammen.

b) Särskilda stödåtgärder som utgörs av inköp eller tjänster i enlighet med gällande regler för offentlig upphandling.

c) Särskilda stödåtgärder som har särskild beskaffenhet och som kan vara till särskild nytta för de särskilda programmens mål och vetenskapliga och tekniska innehåll, och för vilka det får lämnas en stödbegäran till kommissionen, om så föreskrivs i arbetsprogrammet till det berörda särskilda programmet och om en sådan begäran inte omfattas av en öppen inbjudan att inkomma med förslag.

d) Särskilda stödåtgärder som omfattas av artikel 11.

3. Kommissionen får utfärda inbjudan att inkomma med intresseanmälningar som stöd i sitt arbete med att identifiera exakta mål och krav som kan ingå i arbetsprogrammen och i inbjudan att inkomma med förslag. Detta skall inte påverka kommissionens senare beslut om bedömningen och urvalet av förslag till indirekta åtgärder.

4. Inbjudan att inkomma med intresseanmälningar och inbjudan att inkomma med förslag skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* och skall även ges största möjliga spridning, särskilt genom att sjätte ramprogrammets Internetsidor används och genom särskilda informationskanaler, såsom de nationella kontaktpunkter som medlemsstaterna och de associerade staterna inrättar.

Artikel 10

Bedömning och urval av förslag till indirekta åtgärder

1. Förslag till sådana indirekta åtgärder som avses i artikel 9.1 och artikel 9.2 c skall i förekommande fall bedömas enligt följande kriterier:

a) Särskild vetenskaplig och teknisk kompetens samt graden av innovation.

b) Kapaciteten att genomföra den indirekta åtgärden framgångsrikt och att se till att den förvaltas effektivt, vilket skall bedömas på grundval av resurser och kompetens, inbegripet de organisatoriska metoder som deltagarna har fastställt.

c) Deras betydelse för de mål som fastställts för det särskilda programmet.

d) Europeiskt mervärde, nödvändiga mobiliserade resurser och bidrag till gemenskapens politik.

e) Kvaliteten på planen för utnyttjande och spridning av kunskap, potential för att främja innovation och tydliga planer i fråga om förvaltning av immateriella rättigheter.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 d skall även följande kriterier beaktas:

a) För expertnät, omfattningen och intensiteten av integrationsinsatserna och nätets förmåga att främja särskild kompetens utanför kretsen av nätets medlemmar, samt förutsättningarna för att integreringen av deras forskningskapacitet och forskningsresurser kan komma att bli bestående under en lång tid efter det att gemenskapens ekonomiska stöd upphör.

b) För integrerade projekt, målens ambitionsnivå och de anslagna medlens möjlighet att på ett avgörande sätt bidra till att stärka konkurrenskraften eller lösa samhällsproblem.

c) För integrerade infrastruktursinitiativ, förutsättningarna för att initiativet kan komma att bli bestående under lång tid efter det att gemenskapens ekonomiska stöd upphör.

3. Vid tillämpning av punkterna 1 och 2 kan även följande kriterier beaktas:

a) Samverkan med utbildning på alla nivåer.

b) Beredvillighet och förmåga att samarbeta med aktörer utanför forskarsamhället och med hela allmänheten, att bidra till att sprida medvetenhet och kunskap, samt att undersöka hur det föreslagna arbetet kan påverka samhället i stort.

c) Aktiviteter för att öka kvinnors deltagande inom forskningen.

4. I inbjudan att inkomma med förslag skall det fastställas, beroende på vilka instrument som tillämpas eller vilka mål som eftersträvas inom ramen för den berörda FoTU-verksamheten, hur kommissionen skall tillämpa de kriterier som anges i punkt 1.

Dessa kriterier och de kriterier som avses i punkterna 2 och 3 får specificeras eller kompletteras i arbetsprogrammet, särskilt för att beakta på vilket sätt förslagen till indirekta åtgärder bidrar till att förbättra informationen till och dialogen med samhället och till att stärka de små och medelstora företagens konkurrenskraft.

5. Ett förslag till indirekta åtgärder som är oförenligt med grundläggande etiska principer eller som inte uppfyller de krav som fastställs i arbetsprogrammet eller i inbjudan att inkomma med förslag får inte väljas ut. Ett sådant förslag får när som helst uteslutas ur bedömnings- och urvalsförfarandena.

Deltagare som begått oegentligheter i samband med genomförandet av indirekta åtgärder kan när som helst uteslutas ur bedömnings- och urvalsförfarandet, samtidigt som vederbörlig hänsyn skall tas till proportionalitetsprincipen.

6. Kommissionen skall bedöma förslagen med bistånd av oberoende experter som utses i enlighet med artikel 11. För vissa särskilda stödåtgärder, särskilt de som omfattas av artikel 9.2, skall oberoende experter utses endast om kommissionen anser det lämpligt. Kommissionen skall offentliggöra förteckningen över de experter som väljs ut.

Alla inlämnade förslag till indirekta åtgärder skall behandlas konfidentiellt av kommissionen som skall se till att principen om konfidentialitet upprätthålls i alla förfaranden och att de oberoende experterna är bundna av detta.

Såvida inte annat anges i inbjudan att inkomma med förslag får bedömningen av förslagen inte ske anonymt.

7. Förslag till indirekta åtgärder skall väljas ut på grundval av bedömningsresultaten och med hänsyn till de tillgängliga gemenskapsmedlen. Kommissionen skall anta och offentliggöra riktlinjer med detaljerade bestämmelser om bedömnings- och urvalsförfaranden.

Artikel 11

Utnämning av oberoende experter

1. Kommissionen skall utse oberoende experter för att bistå vid de bedömningar som föreskrivs i sjätte ramprogrammet och i de särskilda programmen, samt för sådant bistånd som avses i artikel 10.6 och artikel 18.1 andra stycket.

Kommissionen får även upprätta grupper av oberoende experter som kan bistå kommissionen med råd vid genomförandet av gemenskapens forskningspolitik.

2. Kommissionen skall utse de oberoende experterna enligt ett av följande förfaranden:

a) För de bedömningar som avses i artikel 6 i sjätte ramprogrammet och dess särskilda program skall kommissionen som oberoende experter utse personer på mycket hög nivå inom vetenskap, näringsliv eller politik, som har betydande erfarenhet av forskning, forskningspolitik eller förvaltning av forskningsprogram på nationell eller internationell nivå.

b) För att bistå kommissionen vid bedömningen av förslag till expertnät och integrerade projekt samt tillsynen av de projekt som väljs ut och genomförs skall kommissionen som oberoende experter utse personer inom vetenskap, näringsliv och/eller med erfarenhet av innovation och även med mycket goda kunskaper och internationellt erkänd sakkunskap inom det berörda ämnesområdet.

c) För upprättandet av de grupper som avses i punkt 1 andra stycket skall kommissionen som oberoende experter utse yrkespersoner med erkänt mycket goda kunskaper, hög kompetens och stor erfarenhet inom det ämnesområde eller de frågor som gruppen skall hantera.

d) I andra fall än de som avses i leden a, b och c, och för att på ett väl avvägt sätt beakta de olika aktörerna på forskningsområdet, skall kommissionen utse oberoende experter med kompetens och kunskaper som är lämpliga för de uppgifter som anförtros dem. I detta syfte skall kommissionen inhämta ansökningar från enskilda eller från forskningsinstitutioner i syfte att upprätta förteckningar över lämpliga experter, eller, om den anser detta vara lämpligt, välja personer utanför denna förteckning som har den kompetens som krävs.

3. När kommissionen utser en oberoende expert kommer den att se till att ingen intressekonflikt föreligger avseende den fråga som experten skall uttala sig om. I detta syfte skall kommissionen uppmana experten att skriva på en deklaration i vilken denne försäkrar att ingen intressekonflikt föreligger vid utnämningstillfället och åtar sig att informera kommissionen om en sådan konflikt skulle uppstå under utförandet av uppdraget.

Artikel 12

Kontrakt och konsortialavtal

1. Kommissionen skall ingå ett kontrakt för varje förslag som väljs ut för en indirekt åtgärd. Detta kontrakt skall utformas i enlighet med bestämmelserna i sjätte ramprogrammet och i enlighet med denna förordning, med beaktande av de berörda instrumentens särdrag.

Kommissionen kommer efter överläggningar med berörda parter från medlemsstaterna och de associerade staterna att utarbeta ett standardkontrakt för att underlätta upprättandet av kontrakt.

2. I kontraktet skall alla deltagares rättigheter och skyldigheter i enlighet med denna förordning fastställas, särskilt bestämmelserna om vetenskaplig, teknisk och ekonomisk kontroll av den indirekta åtgärden, om aktualisering av målsättningarna, om förändringar av konsortiets sammansättning, om utbetalning av gemenskapens ekonomiska bidrag, liksom i tillämpliga fall villkoren för att nödvändiga utgifter skall kunna omfattas av bidrag samt regler för spridning och utnyttjande.

Det kontrakt som skall ingås mellan kommissionen och alla deltagare i en indirekt åtgärd skall träda i kraft när kommissionen och koordinatorn har undertecknat det. De övriga deltagare som nämns i kontraktet skall ansluta sig till detta i enlighet med kontraktets villkor och skall åtnjuta rättigheter och skyldigheter som deltagare.

Alla deltagare som ansluter sig till en pågående indirekt åtgärd skall ansluta sig till kontraktet och ha rättigheter och skyldigheter gentemot gemenskapen som deltagare.

3. I syfte att garantera skyddet av gemenskapens finansiella intressen skall lämpliga sanktioner införas i kontrakten så som de definieras i, bland annat, rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ([1]).

4. Ingåendet av ett kontrakt skall inte påverka kommissionens rätt att fatta ett beslut om återbetalning som är verkställbart i enlighet med artikel 256 i fördraget, för att erhålla ett belopp som en deltagare är skyldig att betala tillbaka. Innan ett sådant beslut fattas skall kommissionen uppmana deltagaren att inkomma med synpunkter inom en fastställd tid.

5. Deltagarna i en indirekt åtgärd skall ingå ett konsortialavtal, såvida inte annat anges i inbjudan att inkomma med förslag. Kommissionen skall offentliggöra icke bindande riktlinjer beträffande frågor som kan tas upp i konsortialavtalet, till exempel

a) konsortiets interna organisation,

b) arrangemang för immateriella rättigheter,

c) lösning av interna tvister som gäller konsortialavtalet.

Kommissionen skall för detta ändamål samråda med berörda parter från medlemsstaterna och de associerade staterna.

Artikel 13

Genomförande av indirekta åtgärder

1. Konsortiet skall genomföra den indirekta åtgärden och vidta alla nödvändiga och rimliga åtgärder i detta syfte.

Gemenskapens ekonomiska bidrag skall betalas ut till koordinatorn. Koordinatorn skall förvalta gemenskapens ekonomiska bidrag när det gäller fördelningen av det mellan deltagare och verksamheter i enlighet med kontraktet och de beslut som fattas av konsortiet i enlighet med de interna förfaranden som fastställts i konsortialavtalet.

([1]) EGT L 312, 23.12.1995, s. 1.

Deltagarna skall informera kommissionen om alla händelser, även ändringar av konsortialavtalet, som kan påverka genomförandet av den indirekta åtgärden och gemenskapens rättigheter.

2. Det tekniska genomförandet av den indirekta åtgärden skall vara deltagarnas gemensamma ansvar. Varje deltagare skall dessutom vara ansvarig för användningen av gemenskapens ekonomiska bidrag i förhållande till sin andel av projektet, dock inte med ett högre belopp än det som betalats ut till vederbörande.

Om en deltagare bryter mot kontraktet och konsortiet inte gottgör detta kontraktsbrott får kommissionen, som en sista utväg och om alla andra lösningar har undersökts, hålla deltagarna ansvariga på följande villkor:

a) Oberoende av den lämpliga åtgärd som den skall vidta gentemot den deltagare som brutit mot kontraktet skall kommissionen kräva att de kvarvarande deltagarna genomför den indirekta åtgärden.

b) Om det är omöjligt att genomföra åtgärden eller om de kvarvarande deltagarna vägrar att uppfylla kravet i led a får kommissionen säga upp kontraktet och återkräva gemenskapens ekonomiska bidrag. Kommissionen skall utvärdera det ekonomiska underskottet med beaktande av det arbete som redan utförts och de resultat som uppnåtts, och därigenom fastställa skulden.

c) När det gäller den del av skulden som fastställs i enlighet med led b och som är hänförlig till den deltagare som brutit mot kontraktet skall kommissionen fördela den bland de kvarvarande deltagarna på grundval av varje deltagares del av de godkända utgifterna och upp till det belopp av gemenskapens ekonomiska bidrag som varje deltagare har rätt att få.

Om deltagaren är en internationell organisation, ett offentligt organ eller ett rättssubjekt vars deltagande i den indirekta åtgärden garanteras av en medlemsstat eller en associerad stat skall denna deltagare vara ensam ansvarig för sin egen skuld och inte svara för någon annan deltagares skuld.

3. Punkt 2 skall inte tillämpas på indirekta åtgärder som genomförs genom sådana instrument som särskilda forskningsprojekt för små och medelstora företag, åtgärder för att främja och utveckla mänskliga resurser och rörlighet samt, när det är vederbörligen motiverat, särskilda stödåtgärder.

4. Koordinatorn skall hålla sådan bokföring som gör det möjligt att när som helst avgöra hur stor del av gemenskapsmedlen som tilldelats varje deltagare inom ramen för projektet. Koordinatorn skall varje år översända denna information till kommissionen.

5. Om flera rättssubjekt är samlade inom ett gemensamt rättssubjekt som handlar i egenskap av ensam deltagare i enlighet med artikel 5.4 skall detta rättssubjekt åta sig de uppgifter som avses i punkt 1.2 a och b i denna artikel. Det ansvar som deltagarna i rättssubjektet har skall fastställas i enlighet med den lag enligt vilken detta gemensamma rättssubjekt inrättades.

Artikel 14

Gemenskapens ekonomiska bidrag

1. I enlighet med bilaga III till sjätte ramprogrammet, och i överensstämmelse med gemenskapens ramar för statligt stöd till forskning och utveckling [1] kan gemenskapens ekonomiska bidrag bestå av följande former:

a) För expertnät skall det bestå av ett fast integrationsstöd på grundval av det gemensamma verksamhetsprogrammet. Stödbeloppet skall beräknas med hänsyn till graden av integration, antalet forskare som samtliga deltagare avser att integrera, det berörda forskningsområdets särdrag och det gemensamma verksamhetsprogrammet. Stödet skall användas för att komplettera de resurser som ställs till förfogande av deltagarna för att genomföra det gemensamma verksamhetsprogrammet.

   Detta stöd skall betalas ut på grundval av resultat som är en följd av det pågående genomförandet av det gemensamma verksamhetsprogrammet, och under förutsättning att utgifterna för programmet, som skall attesteras av en extern revisor, eller, för offentliga organ, av en behörig statlig tjänsteman, är större än själva stödet.

b) För vissa åtgärder som avser mänskliga resurser och rörlighet samt vissa särskilda stödåtgärder, med undantag för de indirekta åtgärder som avses i artikel 9.2 b, får bidraget bestå av en klumpsumma.

c) För integrerade projekt och andra instrument med undantag för sådana som avses i leden a och b och med undantag för de indirekta åtgärder som avses i artikel 9.2 b skall bidraget bestå av ett bidrag till budgeten, beräknat som en procentsats av den budget som deltagarna fastställt för genomförande av den indirekta åtgärden, uppdelat i enlighet med verksamhetens art och med beaktande av den kostnadsmodell som används av den berörda deltagaren.

De utgifter som är nödvändiga för genomförandet av den indirekta åtgärden skall attesteras av en extern revisor eller, för offentliga organ, av en behörig statlig tjänsteman.

[1] EGT C 45, 17.2.1996, s. 5.

2. Stödberättigade utgifter skall definieras i enlighet med artikel 12.2 första stycket och uppfylla följande villkor:

a) De skall vara faktiska, ekonomiska och nödvändiga för genomförandet av den indirekta åtgärden.

b) De skall fastställas i enlighet med den enskilda deltagarens vanliga bokföringsprinciper.

c) De skall vara registrerade i deltagarnas bokföring eller, om det gäller de resurser från tredje part som avses i artikel 8.2 tredje stycket, i dessa tredje parters motsvarande finansiella handlingar.

d) De skall vara exklusive indirekta skatter, avgifter och ränta och får inte ge upphov till vinst.

Genom undantag från principen om faktiska kostnader och med deltagarnas samtycke får i kontraktet anges genomsnittsbelopp för gemenskapens finansiella deltagande genom angivande av olika typer av utgifter, eller förutbestämda engångsbelopp, samt ett värde per verksamhet som skall ligga nära de planerade utgifterna.

3. Kostnader för förvaltningen av konsortiet skall ersättas upp till 100 % och även omfatta kostnader för revisionsintyg. I detta fall får rättssubjekt som deltar i den indirekta åtgärden på grundval av tilläggskostnader begära ersättning för samtliga förvaltningskostnader, såvida de kan styrka dessa utförligt. I kontrakten skall en högsta procentandel för förvaltningskostnaderna i förhållande till gemenskapens bidrag fastställas. Konsortiet skall avsätta högst 7 % för förvaltningskostnader.

Artikel 15

Förändringar av konsortiets sammansättning

1. Ett konsortium får på eget initiativ ändra sin sammansättning och får särskilt utvidga den till att omfatta nya rättssubjekt som kan bidra till genomförandet av den indirekta åtgärden.

En deltagares frånträde får inte ha någon inverkan på nyttjanderätter enligt artiklarna 26.2 och 27.2.

Konsortiet skall underrätta kommissionen om alla ändringar i konsortiets sammansättning och kommissionen får göra invändningar inom sex veckor efter underrättelsen. Nya deltagare skall tillträda kontraktet i enlighet med artikel 12.2.

2. I det gemensamma verksamhetsprogrammet för ett expertnät eller i handlingsplanen för ett integrerat projekt, skall det fastställas vilka förändringar av konsortiets sammansättning som kräver föregående offentliggörande av en konkurrensutsatt ansökningsomgång.

Konsortiet skall offentliggöra sådana ansökningsomgångar och se till att de får stor spridning via specifika informationsmedia som sjätte ramprogrammets Internetsidor, offentliggöranden i fackpressen eller broschyrer samt via de nationella kontaktpunkter som inrättas av medlemsstaterna och de associerade staterna för information och stöd.

Konsortiet skall bedöma anbuden enligt de kriterier som legat till grund för bedömningen och urvalet av den indirekta åtgärden och som definieras i enlighet med artikel 10.4 och 10.5, och med hjälp av oberoende experter som konsortiet utser enligt de kriterier som fastställs i artikel 11.2 b.

Åtföljande förändring av konsortiet skall ske i enlighet med det förfarande som fastställs i punkt 1 tredje stycket.

Artikel 16

Kompletterande ekonomiskt bidrag

Kommissionen får utöka gemenskapens ekonomiska bidrag till en indirekt åtgärd som redan kommit igång så att den kan komma att omfatta nya verksamheter som kan inkludera nya deltagare.

Kommissionen skall göra detta när det gäller indirekta åtgärder som avses i artikel 9.1 och artikel 9.2 c genom en extra inbjudan att inkomma med förslag som kommissionen skall offentliggöra och sprida i enlighet med artikel 9.4 och som vid behov kan begränsas till indirekta åtgärder som redan har kommit i gång. Kommissionen skall bedöma och välja ut sådana förslag i enlighet med artikel 10.

Artikel 17

Konsortiets verksamhet till förmån för tredje part

Om det i kontraktet föreskrivs att konsortiet skall utföra hela eller delar av sin verksamhet till förmån för tredje part, skall konsortiet garantera att detta offentliggörs på lämpligt sätt, i förekommande fall i överensstämmelse med kontraktet.

Konsortiet skall bedöma och välja ut ansökningar från tredje part i enlighet med principerna om öppenhet, skälighet och opartiskhet och med kontraktsvillkoren.

Artikel 18

Vetenskaplig, teknisk och ekonomisk tillsyn samt revision

1. Kommissionen skall regelbundet utvärdera de indirekta åtgärderna till vilka gemenskapen ger bidrag, utifrån verksamhetsrapporter som också skall omfatta genomförandet av den plan för utnyttjande eller spridning av kunskap som deltagarna lämnat in till kommissionen i enlighet med kontraktet.

Vid tillsynen av expertnät och integrerade projekt, samt vid behov även vid tillsynen av andra indirekta åtgärder, skall kommissionen bistås av oberoende experter som utsetts i enlighet med artikel 11.2.

Kommissionen skall se till att alla uppgifter som den får om befintlig know-how och om kunskap som förväntas eller förvärvas under en indirekt åtgärd behandlas konfidentiellt.

2. I enlighet med kontraktet skall kommissionen vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att målen med den indirekta åtgärden uppnås, med hänsyn tagen till gemenskapens finansiella intressen. Kommissionen får vid behov anpassa gemenskapens ekonomiska bidrag eller avbryta en indirekt åtgärd om bestämmelserna i denna förordning eller i kontraktet åsidosätts när det står i överensstämmelse med dessa intressen.

3. Kommissionen eller dess bemyndigade företrädare skall ha rätt att genomföra vetenskapliga, tekniska och ekonomiska revisioner hos deltagarna i syfte att se till att den indirekta åtgärden genomförs eller har genomförts på fastställda villkor och i enlighet med bestämmelserna i kontraktet.

I kontraktet skall det anges under vilka förutsättningar deltagarna får motsätta sig att en teknisk revision av utnyttjandet och spridningen av kunskap utförs av vissa bemyndigade företrädare för kommissionen.

4. I enlighet med artikel 248.2 i fördraget får revisionsrätten granska användningen av gemenskapens ekonomiska bidrag.

Artikel 19

Uppgifter som medlemsstaterna och de associerade staterna får tillgång till

Kommissionen skall på begäran göra användbara uppgifter om kunskap, som förvärvats genom det arbete som bedrivits inom ramen för en indirekt åtgärd, tillgängliga för medlemsstaterna eller de associerade staterna, under förutsättning att sådana uppgifter är av allmänt intresse, och att deltagarna inte framför giltiga skäl mot detta.

Under inga omständigheter skall sådan tillgång medföra att rättigheter eller skyldigheter som kommissionen och deltagarna har enligt artiklarna 21–28 överförs till de medlemsstater eller associerade stater som får sådana uppgifter.

Såvida inte sådana allmänna uppgifter offentliggörs eller görs allmänt tillgängliga av deltagarna eller har översänts utan förbehåll om konfidentialitet, skall medlemsstaterna och de associerade staterna uppfylla de skyldigheter beträffande konfidentialitet som kommissionen ålagts enligt denna förordning.

Artikel 20

Skydd av gemenskapens finansiella intressen

Kommissionen skall se till att gemenskapens finansiella intressen skyddas vid genomförandet av de indirekta åtgärderna genom effektiva kontroller och avskräckande åtgärder samt, om oegentligheter konstateras, sanktioner som är effektiva, proportionella och avskräckande, i enlighet med rådets förordningar (EG, Euratom) nr 2988/95 och (Euratom, EG) nr 2185/96 [1] och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 [2].

KAPITEL III

REGLER FÖR SPRIDNING OCH UTNYTTJANDE

Artikel 21

Äganderätt till kunskap

1. Kunskap som är ett resultat av arbete som bedrivs inom ramen för direkta åtgärder skall utgöra gemenskapens egendom.

2. Kunskap som är ett resultat av arbete som bedrivs inom ramen för sådana indirekta åtgärder som avses i artikel 9.2 b och d skall utgöra gemenskapens egendom. Kunskap som är ett resultat av arbete som bedrivs inom ramen för andra indirekta åtgärder skall tillhöra de deltagare som har utfört det arbete som resulterat i den aktuella kunskapen.

3. Om flera deltagare gemensamt har bedrivit arbete som lett fram till sådan kunskap som avses i punkt 2 och om deras respektive del av arbetet inte kan fastställas skall den kunskapen vara deras gemensamma egendom. De skall sinsemellan komma överens om hur denna kunskap skall fördelas och villkoren för att utöva äganderätten till denna i enlighet med bestämmelserna i denna förordning och i kontraktet.

4. Kunskap som är ett resultat av arbete som bedrivs inom ramen för forskningssamverkan eller kollektiv forskning skall ägas gemensamt av de små och medelstora företagen eller företagssammanslutningarna, och dessa skall komma överens om hur äganderätten till denna kunskap skall fördelas och villkoren för att utöva äganderätten till denna särskilt i konsortialavtalet i enlighet med bestämmelserna i denna förordning och i kontraktet.

---

[1] Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 av den 25 maj 1999 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) (EGT L 136, 31.5.1999, s. 1).

5. Om personer som är anställda hos en deltagare kan hävda rätt till kunskap skall deltagaren vidta åtgärder eller träffa lämpliga överenskommelser för att se till att dessa rättigheter kan utövas på ett sätt som är förenligt med de skyldigheter som deltagarna har enligt denna förordning och enligt kontraktet.

6. Om en deltagare överför äganderätt till kunskap skall deltagaren vidta åtgärder eller träffa överenskommelser för att se till att de skyldigheter denne har enligt denna förordning och enligt kontraktet överförs till förvärvaren, särskilt när det gäller upplåtelse av nyttjanderätt samt spridning och utnyttjande av kunskapen. Så länge en deltagare är skyldig att upplåta nyttjanderätt, skall han i förväg underrätta kommissionen och de övriga deltagarna i den indirekta åtgärden om den planerade överföringen av äganderätten och till vem detta skall ske.

Kommissionen eller övriga deltagare i den indirekta åtgärden får senast 30 dagar efter underrättelsen motsätta sig en sådan överföring av äganderätt. Kommissionen får motsätta sig varje överföring av äganderätt till tredje part, särskilt om den tredje parten inte är etablerad i en medlemsstat eller en associerad stat, eller om överföringen inte är förenlig med målet att främja den dynamiska, kunskapsbaserade europeiska ekonomins konkurrenskraft eller med etiska principer. Övriga deltagare får motsätta sig varje överförande av äganderätt som skulle inverka negativt på deras nyttjanderätt.

Artikel 22

Skydd av kunskap

1. I de fall kunskap kan komma att användas industriellt eller kommersiellt skall den som äger kunskapen sörja för adekvat och effektivt skydd av den i enlighet med gällande lagstiftning, kontraktet och konsortialavtalet, samt med vederbörlig hänsyn till de berörda deltagarnas berättigade intressen.

2. Om kommissionen anser det vara nödvändigt att skydda kunskap i ett visst land, och sådant skydd inte har begärts eller avstått ifrån, får kommissionen med den berörda deltagarens medgivande vidta skyddsåtgärder. I sådant fall, och i det avseende det ifrågavarande landet berörs, skall gemenskapen fullgöra skyldigheterna i fråga om att upplåta nyttjanderätt i deltagarens ställe. Deltagaren får endast motsätta sig detta om han kan visa att hans berättigade intressen löper allvarlig risk för skada.

3. En deltagare får offentliggöra eller tillåta offentliggörande via alla slags medier av uppgifter avseende kunskap som han har äganderätt till eller kunskap som erhållits under arbete i samband med forskningssamverkan eller kollektiv forskning, förutsatt att detta inte påverkar skyddet av denna kunskap. Kommissionen och övriga deltagare i samma indirekta åtgärd skall på förhand meddelas skriftligen om planerade offentliggöranden. En kopia av dessa uppgifter skall på begäran göras tillgänglig för dem senast 30 dagar efter framställan. Kommissionen och övriga deltagare får motsätta sig offentliggörandet senast 30 dagar från mottagandet av uppgifterna om de anser att detta kan få negativa följder för skyddet av deras kunskap.

Artikel 23

Utnyttjande och spridning av kunskap

1. Deltagarna och gemenskapen skall utnyttja den kunskap som de har äganderätten till och som är ett resultat av direkta eller indirekta åtgärder, eller se till att den blir utnyttjad, i överensstämmelse med de berörda deltagarnas intressen. Deltagarna skall fastställa detaljerade och kontrollerbara villkor för detta utnyttjande, i överensstämmelse med denna förordning och kontraktet.

2. Om spridning av kunskapen inte inverkar negativt på dess skydd eller utnyttjande, skall deltagarna säkerställa att den sprids inom en tidsperiod som fastställs av gemenskapen. Om deltagarna underlåter detta får kommissionen sprida kunskapen. Särskild hänsyn skall tas till

a) behovet att skydda immateriella rättigheter,

b) fördelarna med snabb spridning, t.ex. för att undvika överlappande forskningsverksamhet och för att skapa synergier mellan indirekta åtgärder,

c) konfidentialitet,

d) deltagarnas berättigade intressen.

Artikel 24

Tillgänglighet beträffande kunskap som är ett resultat av direkta åtgärder

Kunskap som är ett resultat av arbete som bedrivs inom ramen för direkta åtgärder får göras tillgänglig för ett eller flera rättssubjekt, särskilt sådana som är etablerade i en medlemsstat eller i en associerad stat, förutsatt att de berörda rättssubjekten åtar sig att utnyttja kunskapen eller se till att den blir utnyttjad. Kunskap skall göras tillgänglig på lämpliga villkor som skall fastställas och offentliggöras av kommissionen, särskilt i fråga om ersättning.

Artikel 25

Principer för nyttjanderätt inom ramen för indirekta åtgärder

1. Nyttjanderätt enligt artiklarna 26 och 27 skall upplåtas på skriftlig begäran. Denna rätt får underkastas villkoret att särskilda avtal sluts för att säkerställa att rätten endast utövas för avsett syfte och efter erforderliga sekretessåtaganden. Deltagarna får också sluta avtal bland annat för att upplåta ytterligare eller förmånligare nyttjanderätter, inbegripet nyttjanderätt till tredje part, särskilt till företag som har anknytning till deltagarna, eller för att specificera villkoren för nyttjanderätten, men utan att begränsa den. Sådana avtal skall vara förenliga med gällande konkurrensregler.

Kommissionen får motsätta sig att nyttjanderätt upplåtes till tredje part, särskilt om den tredje parten inte är etablerad i en medlemsstat eller en associerad stat, eller om detta inte är förenligt med målet att främja den dynamiska, kunskapsbaserade europeiska ekonomins konkurrenskraft eller med etiska principer.

2. Nyttjanderätt till befintlig know-how skall upplåtas förutsatt att den berörda deltagaren har rätt att upplåta sådan rätt.

3. En deltagare får uttryckligen undanta specifik befintlig know-how från skyldigheten att upplåta nyttjanderätt i ett skriftligt avtal mellan deltagarna, innan den berörda deltagaren undertecknar kontraktet eller innan en ny deltagare ansluter sig till den indirekta åtgärden. Övriga deltagare får motsätta sig detta endast om de kan visa att genomförandet av den indirekta åtgärden eller deras berättigade intressen härigenom löper allvarlig risk för skada.

4. Nyttjanderätt skall inte innefatta en rätt att utfärda underlicenser såvida inte deltagaren som upplåtit nyttjanderätten medger detta.

Artikel 26

Nyttjanderätt för genomförande av indirekta åtgärder

1. Deltagare i en och samma indirekta åtgärd skall ha nyttjanderätt till den kunskap som är ett resultat av det arbete som bedrivs inom ramen för den indirekta åtgärden samt till befintlig know-how, om denna kunskap eller befintliga know-how krävs för att de skall kunna genomföra sina uppgifter inom ramen för den indirekta åtgärden. Nyttjanderätt till kunskap skall vara avgiftsfri. Nyttjanderätt till befintlig know-how skall också vara avgiftsfri, såvida inte annat avtalats före undertecknandet av kontraktet.

2. Med förbehåll för en deltagares legitima intressen skall avslutandet av dennes deltagande inte påverka dennes skyldighet att i enlighet med punkt 1 upplåta nyttjanderätt till andra deltagare i den indirekta åtgärden fram till det att den indirekta åtgärden slutförts.

Artikel 27

Nyttjanderätt för utnyttjande

1. Deltagare i en och samma indirekta åtgärd skall ha nyttjanderätt till den kunskap som är ett resultat av det arbete som bedrivs inom ramen för den indirekta åtgärden samt till befintlig know-how om denna kunskap eller befintlig know-how krävs för att de skall kunna utnyttja sin egen kunskap. Nyttjanderätt till kunskap skall vara avgiftsfri, såvida inte annat avtalats före undertecknandet av kontraktet. Nyttjanderätt till befintlig know-how skall upplåtas på skäliga och icke-diskriminerande villkor.

2. Med förbehåll för deltagarens berättigade intressen får nyttjanderätt begäras på de villkor som fastställs i punkt 1 upp till två år efter det att en indirekt åtgärd slutförts eller efter det att deltagarens deltagande upphört, beroende på vilken av dessa tidpunkter som infaller först, förutsatt att det inte föreskrivits en längre period.

Artikel 28

Oförenliga eller inskränkande åtaganden

1. Deltagarna får inte göra några åtaganden som är oförenliga med bestämmelserna i denna förordning.

2. Den deltagare som är skyldig att upplåta nyttjanderätt skall snarast möjligt informera övriga deltagare i en och samma indirekta åtgärd i förekommande fall om eventuella inskränkningar i nyttjanderätten till befintlig know-how, om eventuella skyldigheter att upplåta nyttjanderätt, eller om eventuella begränsningar som väsentligen kan påverka upplåtelse av nyttjanderätt.

Artikel 29

Denna förordning träder ikraft den tredje dagen efter det att den offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 16 december 2002.

På Europaparlamentets vägnar

P. COX

Ordförande

På rådets vägnar

M. FISCHER BOEL

Ordförande